

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 « Облік і оподаткування»
за освітньою програмою «Облік і аудит»

на тему:

«Облік, контроль та аналіз доходів і витрат підприємства
(на прикладі ТОВ «ГІДРОЕНЕРГОМОНТАЖ»)

Виконавець:

студентка IV курсу ЦЗВФН
Мартінова С. Л. _____

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
Семенова К. Д. _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В умовах ринкової економіки основною метою діяльності для будь-якого підприємства є отримання максимального прибутку при обмежених ресурсах. Прибуток є різницю між доходами та витратами, тобто виручкою від реалізації основної та допоміжної діяльності за вирахуванням витрат, понесених при виконанні всіх видів діяльності. Звідси випливає висновок, що одним з найважливіших завдань для підприємства є отримання максимально можливих доходів при найменших витратах, чого можна досягти шляхом економії витрачання ресурсів і підвищення ефективності їх використання.

Метою дослідження є узагальнення теоретичних і практичних засад обліку, контролю та аналізу доходів і витрат підприємства, а також розробка шляхів їх удосконалення.

Завдання дослідження:

- встановити сутність економічної категорії «доход» та розглянути його класифікації;
- проаналізувати сутність економічної категорії «витрати» та визначити їх основні види;
- здійснити порівняння особливостей обліку доходів і витрат підприємства відповідно до національних і міжнародних стандартів;
- вивчити облікову політику та особливості здійснення обліку доходів і витрат на аналізованому підприємстві;
- проаналізувати основні економічні показники діяльності ТОВ «Гідроенергомонтаж»;
- дослідити динаміку, склад та структуру доходів і витрат підприємства;
- виявити особливості проведення контролю на підприємстві за формуванням доходів і витрат;
- розробити заходи щодо удосконалення системи обліку доходів і витрат ТОВ «Гідроенергомонтаж» та підвищення ефективності його діяльності.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процеси обліку, аналізу та контролю доходів і витрат підприємства на прикладі ТОВ «Гідроенергомонтаж».

Предметом дослідження є теоретичні та практичні питання обліку, аналізу та контролю доходів і витрат на ТОВ «Гідроенергомонтаж».

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань автором були застосовані наступні методи ведення наукового дослідження: методи теоретичного узагальнення та порівняння, методи абстрагування, синтезу, індукції та дедукції, метод системного аналізу, методи побудови таблиць, графіків і схем, статистичні методи дослідження, в тому числі методи середніх і відносних величин, аналізу динаміки; методи сучасних комп'ютерних технологій обробки даних.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження стали нормативні та законодавчі акти України з питань бухгалтерського обліку, аналізу та контролю доходів і витрат господарюючих суб'єктів, підручники, статті та монографії вітчизняних і закордонних вчених. Використана фінансова звітність, а

також документи первинного, аналітичного і синтетичного обліку підприємства. Дослідження проводилося на основі матеріалів ТОВ «Гідроенергомонтаж».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (49 найменувань) та 5 додатків. Загальний обсяг роботи становить 88 сторінок. Основний зміст викладено на 75 сторінках. Робота містить 26 таблиць, 22 рисунки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні питання формування доходів і витрат підприємства»** розглянуто сутність та поняття економічних категорій «дохід» і «витрати», розглянуто та проаналізовано їх основні класифікації, здійснена характеристика їх видів залежно від групувальних ознак. Виділено елементи, які згідно діючого законодавства України не включаються до складу витрат підприємства. Визначено особливості обліку доходів і витрат відповідно до національних та міжнародних стандартів, виявлено їх позитивні та негативні риси, запропоновано шляхи наближення національних стандартів до міжнародних для більшої інформативності показників звітності.

У другому розділі **«Організація обліку доходів і витрат на ТОВ «Гідроенергомонтаж»** надано загальну характеристику досліджуваного підприємства, проаналізовано облікову політику, вивчено особливості обліку доходів і витрат на підприємстві з урахуванням основних видів його діяльності, встановлено склад основних рахунків на підприємстві, які використовуються для обліку доходів і витрат, запропоновано напрямки удосконалення системи обліку на ТОВ «Гідроенергомонтаж».

У третьому розділі **«Аналіз і контроль доходів та витрат на ТОВ «Гідроенергомонтаж»** проведено комплексний аналіз показників, які відображають результати господарської діяльності досліджуваного підприємства, його доходів та витрат, ефективності використання ресурсів. У результаті здійсненого аналізу виявлено, що діяльність підприємства є матеріаломісткою, оскільки частка матеріальних ресурсів у загальній сумі його операційних витрат складає майже 90%. Встановлено, що не дивлячись на те, що протягом усього досліджуваного періоду підприємство було прибутковим, чистий дохід від реалізації продукції у 2020 році суттєво зменшився у результаті несвоєчасного закриття договорів на виконання робіт. У результаті дослідження особливостей контролю за формуванням доходів і витрат на підприємстві запропоновано шляхи удосконалення внутрішнього контролю та покращення системи обліку.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило запропонувати узагальнене визначення доходу, який є економічним результатом господарської діяльності підприємства в умовах ризику за певний проміжок часу у вигляді конкретних економічних вигід, отриманих у результаті діяльності на певному сегменті ринку, в процесі якої були

понесені витрати економічних ресурсів. Витрати являють собою величину матеріальних, фінансових, трудових та інших ресурсів, які було спожито господарюючим суб'єктом в результаті здійснення свого функціонування, спрямовану на отримання прибутку. Основними ознаками, за якими варто класифікувати витрати підприємства є такі: за організаційно-управлінським критерієм; за обліково-економічним критерієм; за фінансово-економічним критерієм.

Між національною та міжнародною системами складання звітності є багато спільного, це обумовлено тим, що в основі НП(с)БО Україна використала міжнародні стандарти. Однак міжнародні стандарти обліку доходів є більш деталізованими, вони сприяють розширенню аналітичності, достовірності та зрозумілості інформації, що формується в бухгалтерському обліку та відображається у фінансовій звітності підприємства.

Для повноти відображення у звітності витрат підприємства необхідно переглянути структуру звітності, а також внести зміни до діючої форми звітності «Звіт про фінансові результати», так як її сучасна форма більш орієнтована на задоволення інформаційних потреб статистичних органів.

Основними завданнями організації бухгалтерського обліку доходів аналізованого підприємства є забезпечення: розмежування доходів і фінансових результатів діяльності за кожною класифікаційною групою; контролю за правильним визначенням фінансового результату від звичайної діяльності та надзвичайних подій; правильного визначення та достовірної оцінки доходів і фінансових результатів діяльності; надання повної та достовірної інформації про доходи діяльності; правильного та повного оформлення та своєчасного відображення в облікових регістрах доходів і фінансових результатів діяльності.

У межах бухгалтерського обліку витрати аналізуються з прив'язкою до діяльності підприємства: операційна, фінансова та інвестиційна. Для відображення витрат План рахунків підприємства містить рахунки класу 9 «Витрати діяльності», що показують витрати за статтями витрат, і рахунки класу 8 «Витрати за елементами», що відображає витрати за елементами витрат.

Проведений аналіз основних показників діяльності ТОВ «Гідроенергомонтаж» показав, що за аналізований період найбільш результативним був 2019 році. Саме в цей рік підприємство отримало найвищі доходи, ефективно використовувалися основні засоби та робоча сила.

Доходи підприємства у 2020 році порівняно з попереднім роком зменшилися майже навпіл, що було обумовлено виключно зменшенням чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у результаті несвоєчасного закриття актів виконаних робіт. Не дивлячись на зниження доходів, у 2020 році діяльність ТОВ «Гідроенергомонтаж» мала найвищий рівень рентабельності.

Відділ контролю на підприємстві відсутній, однак періодично здійснюється перевірка правильності ведення обліку та звітності залученим контролером. Остання перевірка показала наявність помилок в обліку, недотримання термінів та обсягів виконання робіт. Для вирішення наявних проблем та підвищення ефективності діяльності підприємству запропоновано систему заходів.

АНОТАЦІЯ

Мартінова С. Л. «Облік, контроль та аналіз доходів і витрат підприємства (на прикладі ТОВ «Гідроенергомонтаж»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою Облік і аудит.

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2021.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти та особливості ведення обліку, контролю та аналізу доходів і витрат ТОВ «Гідроенергомонтаж».

Проаналізовано систему обліку доходів та витрат на ТОВ «Гідроенергомонтаж», особливості використання власного плану рахунків на підприємстві, розраховано та проаналізовано основні показники, які характеризують результати діяльності підприємства, його доходи і витрати та ефективність використання ресурсів.

Запропоновано напрямки поліпшення обліку на підприємстві та створення системи внутрішнього контролю; на основі проведеного аналізу розроблено рекомендації щодо підвищення ефективності діяльності ТОВ «Гідроенергомонтаж».

Ключові слова: Доходи, витрати, виконані роботи, облік, аналіз, контроль.

ANNOTATION

Martynova S. L. «Accounting, control and analysis of income and expenses of the enterprise (for example, LLC «Gydroenergomontazh»)»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 071 «Accounting and taxation»

for the educational program Accounting and Audit.

(title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2021.

The work deals with the theoretical aspects and features of accounting, control and analysis of income and expenditures at the LLC «Gydroenergomontazh».

Author analyzes the methods of accounting for incomes and expenses, features of the using own plan of accounts at the enterprise, calculates and analyzes the main indicators that characterize the results of LLC «Gydroenergomontazh», its incomes and expenses and resource efficiency.

The directions of improvement of the accounting at the enterprise and creation of the system of internal control are proposed, on the basis of the conducted analysis the recommendations for increase of efficiency of activity of LLC «Gydroenergomontazh» are developed.

Keywords: Income, expenses, work performed, accounting, analysis, control.